

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE GYEPTERÜLETEINEK TALAJADÓTTSÁGA ÉS TERMÉSHOZAMAINAK KAPCSOLATA

VATTAMÁNY GUSZTÁV — FORGÓ ISTVÁN — TÉCSY LÁSZLÓ —
GYÖRKÖS ISTVÁN

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legelőterületeinek talajtípusa és a legelők terméshozama közötti kapcsolatot vizsgáltuk. 2003 nyarán, személyes interjúkkal végzett felmérésünk adatait, és a felmért községek legelőterületeinek termésátlagát, mint függő változót vizsgáltuk, a talaj főtípus, a műtrágya, valamint a szerves trágya használat függvényében. 28 község 9671 ha legelőterületéből, 44 gazdálkodó 1668,3 ha legelőjének adatát elemeztük. A vizsgálatba vont területre számított átlagtermés 1,61 t/ha, melynek szórása 0,43 t/ha volt.

A legelőterületek, az alábbi megoszlásban, a következő talajtípusokba sorolhatók: Ramann-féle barna erdőtalaj (3,2%), kovárványos barna erdőtalaj (7,3%), réti talaj (6,0%), humuszos öntés talaj (28,6%), öntés réti talaj (49,2%), erdőmaradványos csernozjom talaj (2,8%), csernozjom barna erdőtalaj (0,5%), tőzeges, kotus, telkesített láptalaj (2,2%). A községek, és a gazdálkodók legelőterületeinek talajtípus megoszlása, hasonló arányt mutat.

A regresszió analízist SPSS statisztikai program segítségével végeztük el. Eredményeink a következők. A regressziós statisztikában $R=0,51$ -es, pozitív, közepes szorosságú korrelációt tapasztaltunk. A varianciaanalízis futtatása után kapott $F=4,72$ érték nagyobb, mint az $F^*=2,84$ érték, tehát az eredmények szignifikánsnak tekinthetők, $P=0,05$ szinten.

A legelőterületek termésátlagát, a vizsgálatba vont tényezőkön kívül, jelentősen befolyásolják a klimatikus tényezők, amelyeket mérés hiányában a modelben nem vettünk figyelembe (pl. csapadék, hőmérséklet). Irodalmi adatok szerint ezen talajtípusokon található gyepek potenciális termésátlaga 6–10 szerezese a tapasztaltnak, mely a legelőhasználat színvonalát mutatja, és jelzi a fejlesztés irányát. Sok esetben technológiai hiányosságok és szakszerűtlen gyephasználat korlátozza az elérhető hozamokat.

Vattamány, G. – Forgó, I. – Técsy, L. – Györkös, I.: RELATIONS BETWEEN GRASSLANDS AND SOIL TYPES IN THE COUNTY OF SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG

We investigated the relations between the soil types and yields of pasture lands in Szabolcs-Szatmár-Bereg county. The surveyed yields of pasture fields, as a dependant variable, were examined dependent on soil type, the chemical and organic fertilization. The survey was made with personal interview in the summer of 2003. We analyzed 44 farmers 1 668,3 ha pasture land's data from the surveyed 28 village's 9 671 ha pasture lands. The calculated average yield was 1.61 t/ha which dispersion was 0.43 t/ha.

The surveyed village's pasture fields fall under following soil types in percentage. Ramann's brown forest soil (3,2%), siliceous brown forest soil (7,3%), humic clay soil (6,0%), humic river valley soil (28,6%), river valley humic clay soil (49,2%), forest trace chernozem soil (2,8%), chernozem brown forest soil (0,5%), peaty mull bog soil (2,2%). The village's and the farmer's pasture lands soil types showed the same proportion.

We were executed the regression analysis using the SPSS statistical software. The results are the following. We noted a medium-sized positive correlation ($R=0.51$) in the regression statistics. The F value ($F=4.72$), which we obtained as the result of variance analysis, is higher than the critical F value ($F^*=2.84$), thus the results are related on $P=0.05$ level.

The climatic factors — which we do not consider in the model — considerably influence a pasture land's yields (e.g. rainfall, temperature). According to published data, the average yields of the grasslands on these soil types are 6–10 times higher than the experienced values. These show the present level and the expansion tendency of Hungarian grassland farming. Often, technological deficiency and inefficient grass utilization put the lid on higher yields.

Első szerző címe: Nyiregyházi Főiskola Műszaki és Mezőgazdasági Főiskolai Kur
Address of first author: College of Nyiregyháza, Faculty of Agriculture and Engineering,
Department of Animal Breeding
H-4400 Nyiregyháza, Kótaji u. 9–11.
forgoi@nyf.hu